

Žiedinės ekonomikos pulsas 2025: kur esame šiandien ir ką turime padaryti toliau?

Virginija Vingrienė

**Strateginio valdymo ir tvarumo skyrius
Patarėja**

2026-05-28

Žiedinė ekonomika: Gairės

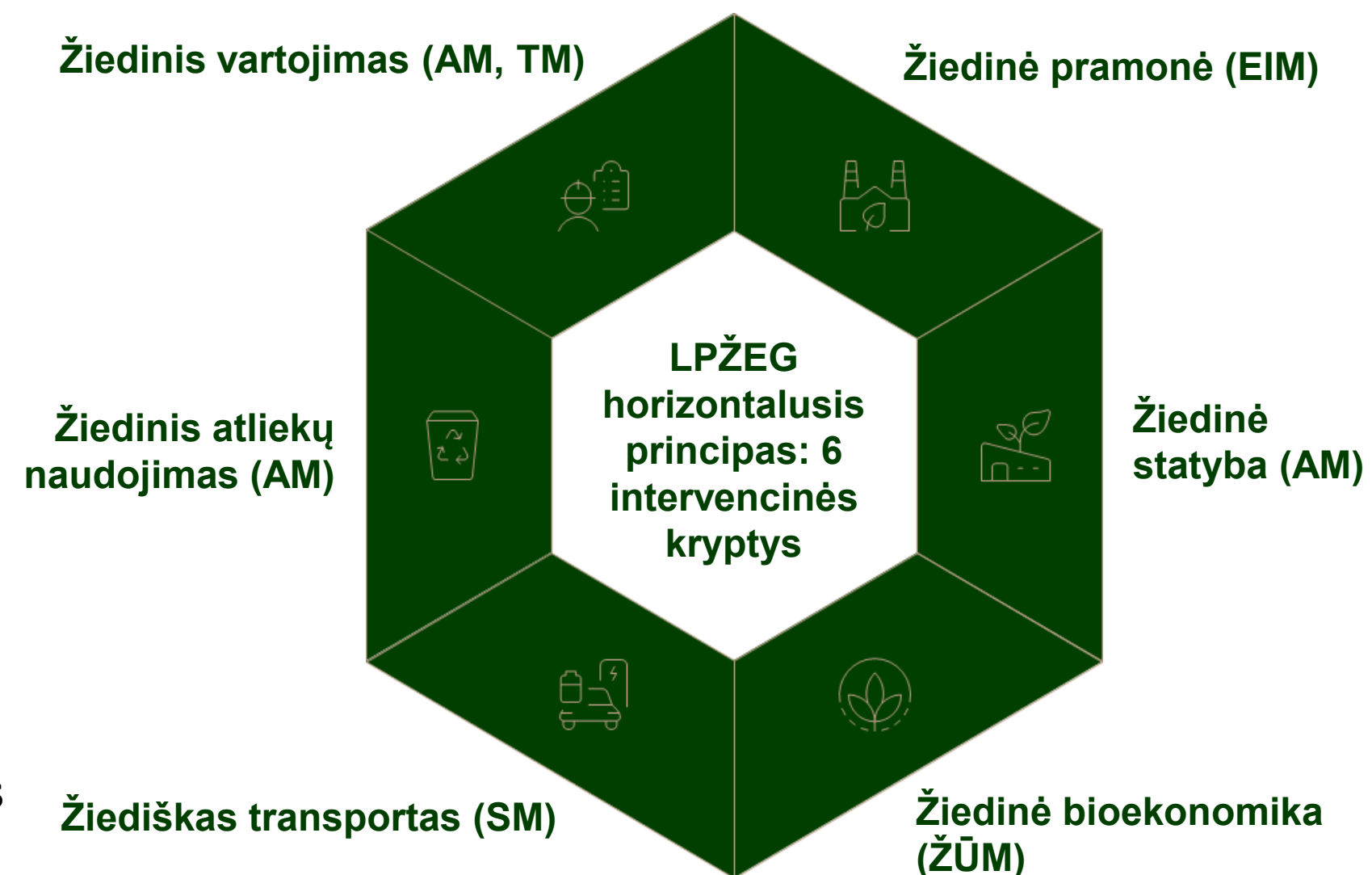
60 priemonių

Horizontalieji principai:

- **Žalieji pirkimai**
- **Gamintojo atsakomybės plėtra**
- **Moksliniai eksperimentiniai darbai**
- **ŽE tematikos įgyvendinimas švietimo programose**
- **Paskata kurti ŽE ir naujas darbo vietas**
- **Stebėsena ir bendradarbiavimas**

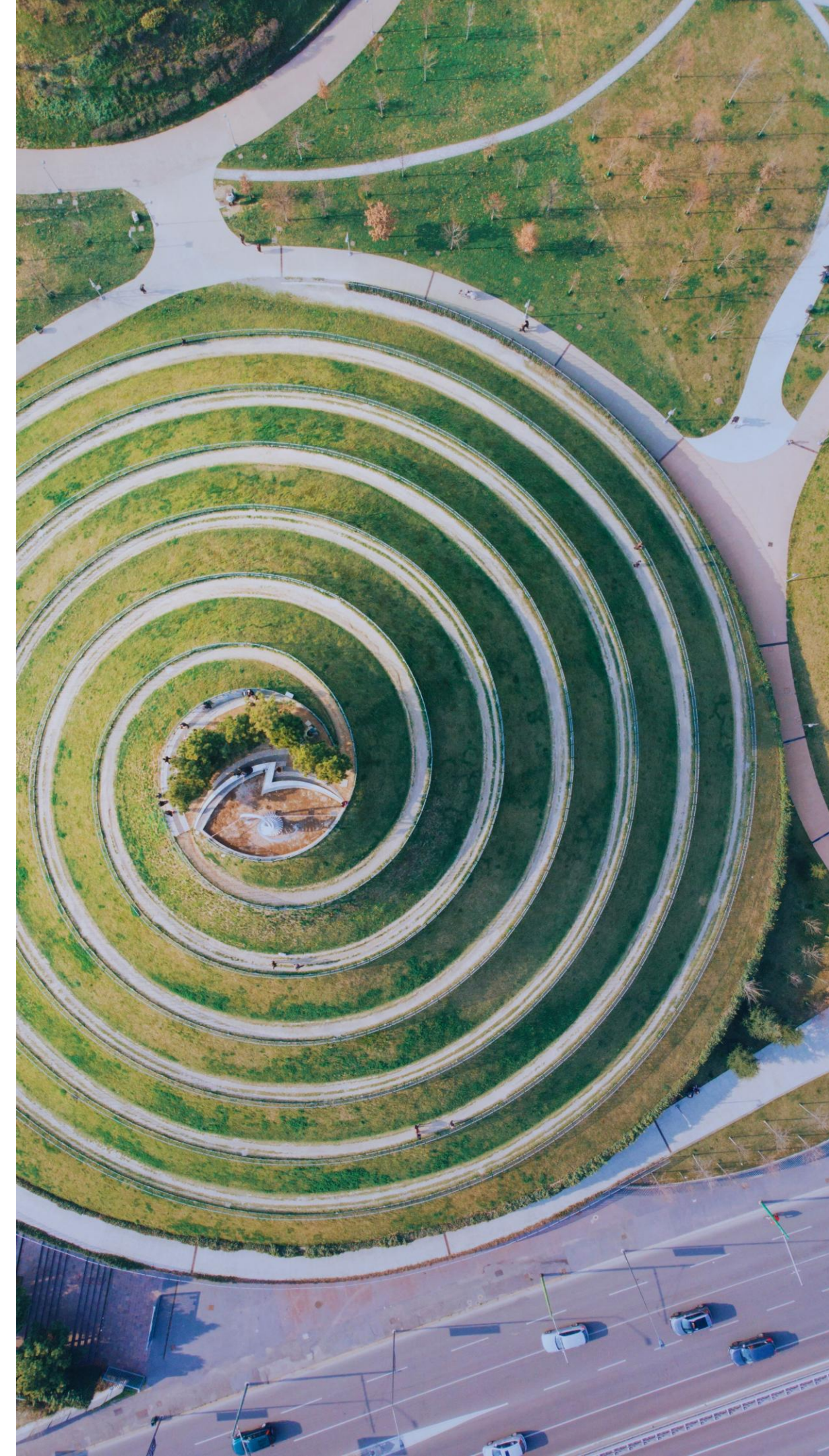
PP valdytojos LR aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės:

- **Atliekų perdirbimo infrastruktūros skatinimas (plastikas, tekstilė, maisto atliekos, antrinių žaliavų naudojimas)**
- **Atliekų prevencijos skatinimas (pakartotinis naudojimas ir remontas, maisto švaistymo SGC)**

Strateginiai veiksmai 2025 m.

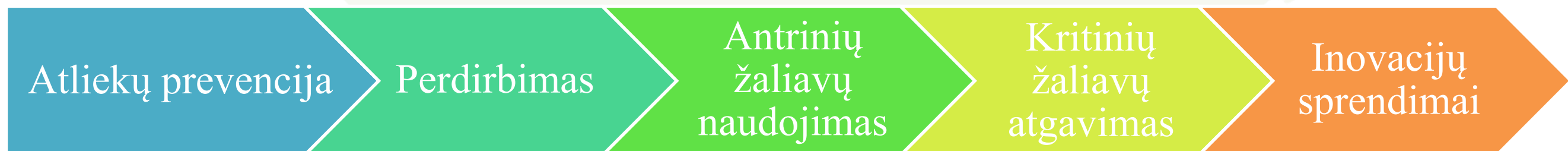
- **Tarpinstitucinė darbo grupė, dėl žiedinės ekonomikos stebėsenos 2025-09-25**
- **Nutarimai dėl kompetencijų ir žiedinės ekonomikos politikos koordinavimo**
 - **Ministrams pavedamų valdymo sričių;**
 - **Aplinkos ministerijos nuostatai.**

Lietuvos ambicija iki 2034 pasiekti ES žiediškumo vidurkį (12,8 %)

Mūsų vizija:

Skatinti **žiedinės ekonomikos** proveržį Lietuvoje

2025 m. įvykdytos priemonės

Nr.	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo terminas	Atsakinga institucija	Rodiklis
1.3.1	Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdam žaliuosius pirkimus tvarkos aprašas	2024-2025	AM	Įsigalioja 2026
2.1.2	Pramonei praktinių technologinių žinių ir sprendimų keitimosi platforma („Industry 4.0 Lab“)	2023-2026	EIM	Parengti projektai
3.3.1	Statybos produktų poveikio aplinkai deklaracijų reikalavimai	2025-2027	AM	
3.5.3.	Parama individualių namų savininkams dėl atnaujinimo	2022	AM	119 040 m2
3.5.4.	Parama individualių namų atnaujinimui	2025-2027	AM	992 vnt.
6.1.4	Naudotų EEI, baldų ir tekstilės netinkamais naudoti kriterijai ir kontrolės tvarka, sugriežtinta kontrolė, kad į LT patektų tinkami naudoti daiktai	2024-2025	AM	Patvirtinta
6.2.3	Padangų, alyvos, akumuliatorių, galvaninių elementų (baterijų), vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrų, transporto priemonių ir EEI gamintojų atsakomybės principo įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pakeitimai, užtikrinant visų gamintojų dalyvavimą atliekų tvarkymo sistemoje	2023-2024	AM	Patvirtinta
7.2.4.	Analizė ir teisės aktų pakeitimai dėl reikalavimų pakartotinai naudoti daugkartines pakuotes (pvz., stiklainiai)	2026-2028	AM	Atlikta analizė

Ankstesniais metais patvirtintos/įvykdytos ŽEG priemonės

2023-2024 m.

**Prekybos tinklų maistas
labdarai**

**Maito įstatymas: reikalavimai
stambiesiems prekybos
tinklams aukoti žmonėms
tinkamą pagal gerąją kitų
valstybių praktiką**

**Žiedinė ekonomika
švietimo programose**

**Žiedinės ekonomikos tematika
mokymus, įtraukta į bendrąsias
švietimo programas**

**Pastatų modernizavimo
reikalavimai**

**Pastatų atnaujinimo
(modernizavimo) techniniai
reikalavimai, standartizuoti
moduliniai, konstrukcijos iš
organinių medžiagų**

**Statybinių atliekų nelaikymo
atliekomis kriterijai**

Atliekiškumo indeksas

**Pramonės atliekiškumo
indekso skaičiavimo metodika**

Antrinių žaliavų sistema

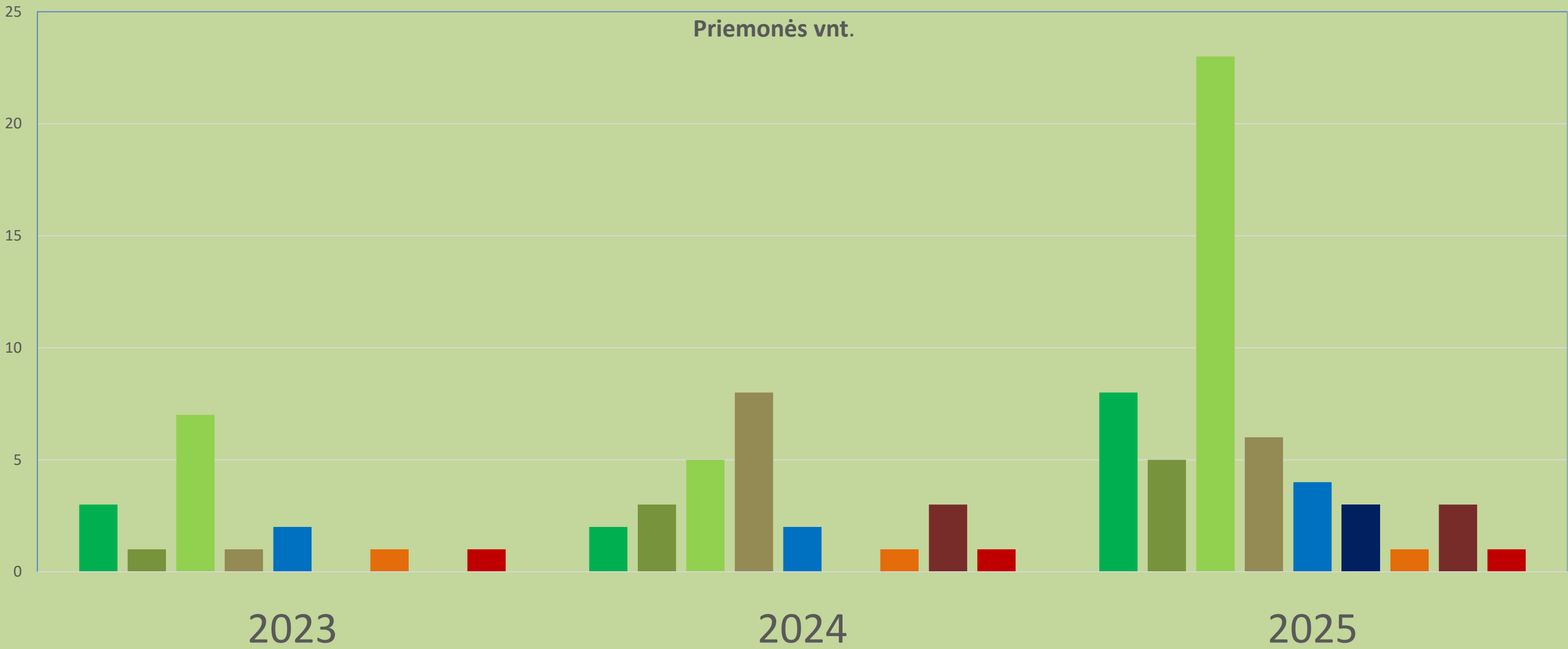
**Sukurta antrinių žaliavų
sistemą pramonei**

**Mažesnės sąskaitos
kompostuojantiems**

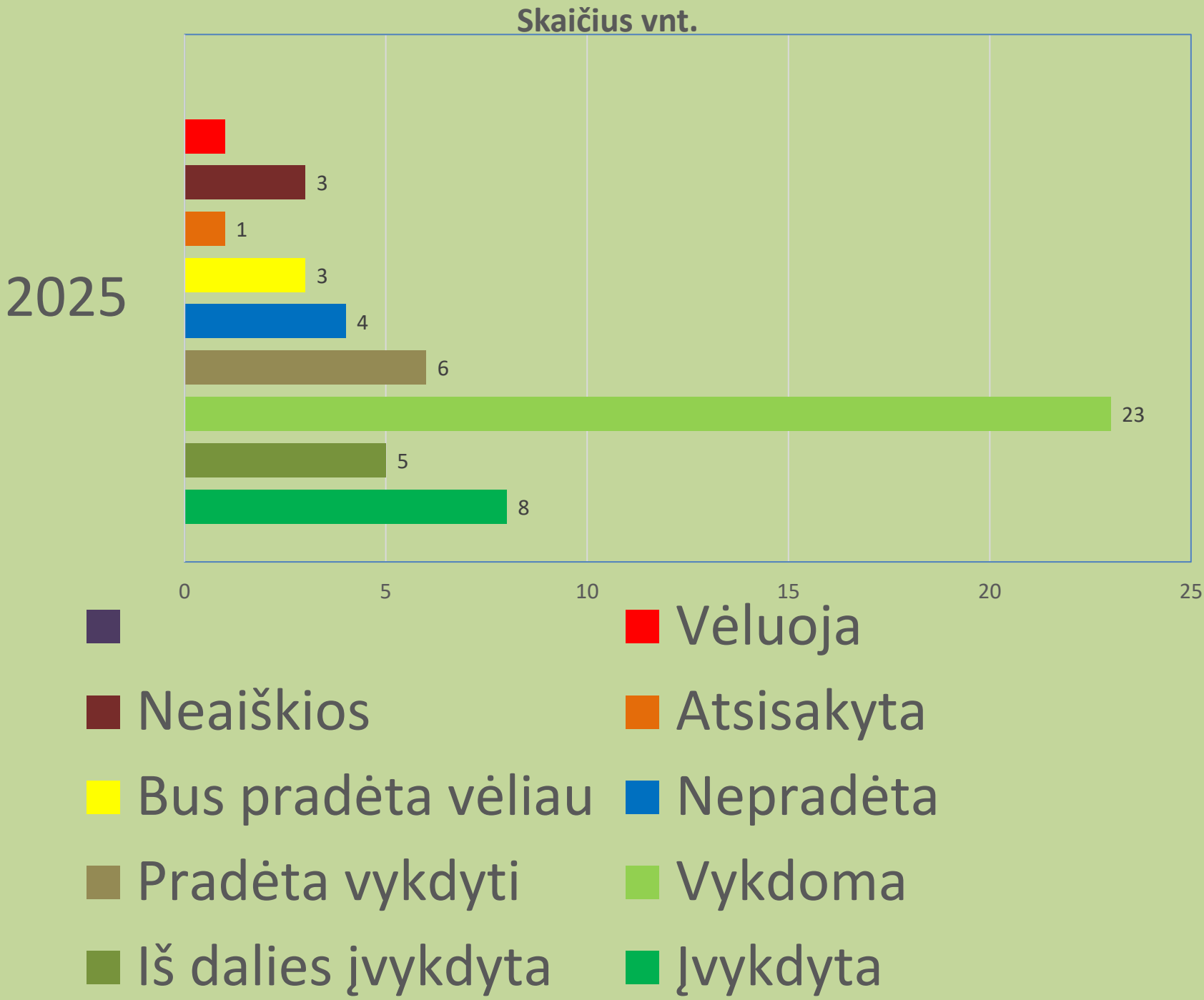
Pataisos, numatančios, kad gyventojams,
kompostuojantiems namų ūkiuose susidarancias
biologines atliekas, būtų sudaryta galimybė
skaičiuoti mažesnį atliekų tvarkymo mokestį

ŽEG įgyvendinimo eiga 2023-2025

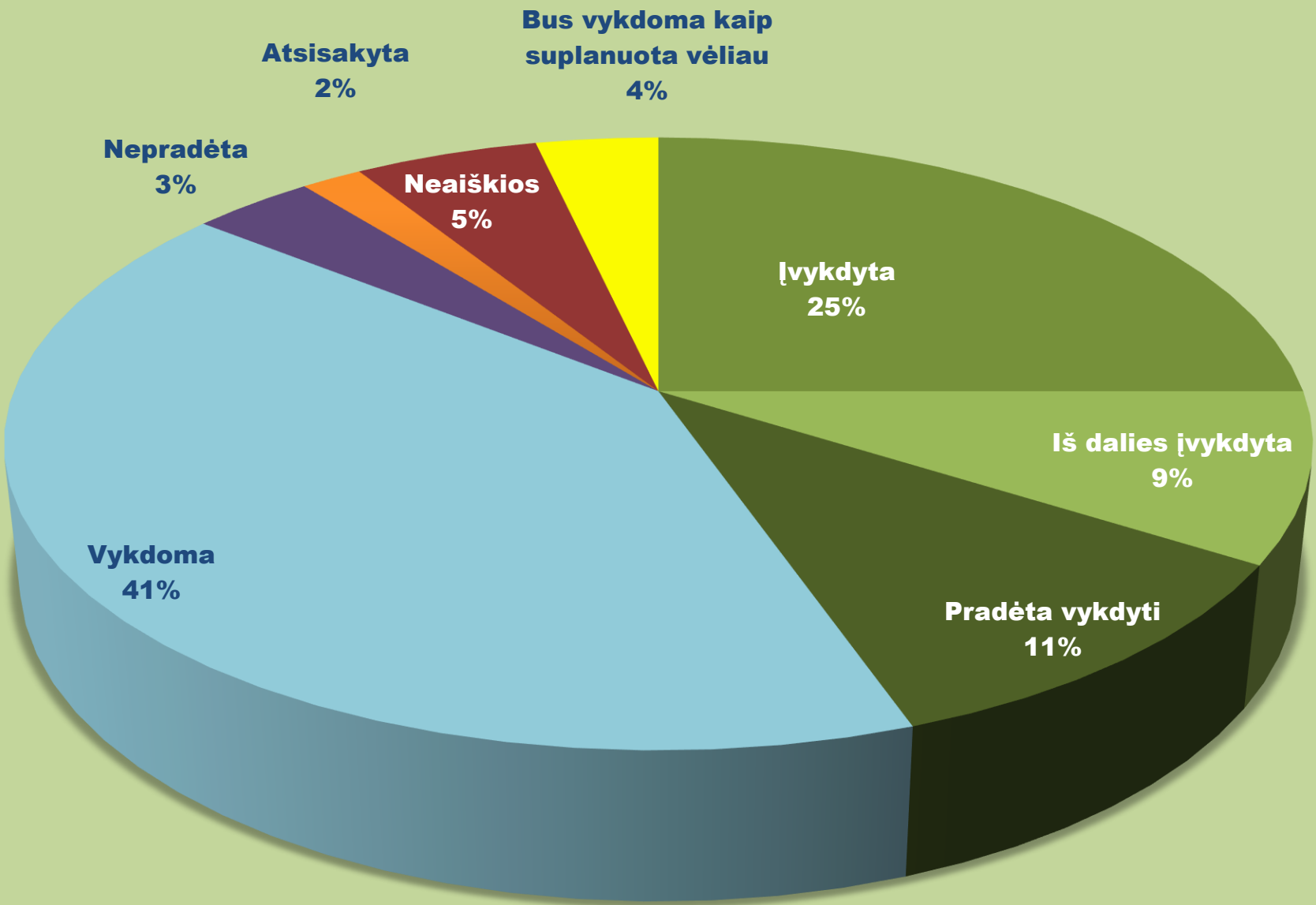

Įvykdyta	Iš dalies įvykdyta	Vykdoma
Pradėta vykdyti	Nepradėta	Bus pradėta vėliau
Atsisakyta	Neaiškios	Vėluoja

ŽEG priemonių įgyvendinimas 2025 m.

ŽEG įgyvendinimo iki 2035 m. eiga proc.

Atliekų prevencija

Pagrindinės AM suplanuotos priemonės (2026-2029):

Analizė dėl apsirūpinimo antrinėmis žaliavomis (0,2 mln. Eur)

Antrinių žaliavų gamybos galimybės, užtikrinant Lietuvos pramonės paklausą.

- Susiję rodikliai: netiesiogiai
- Medžiagų vartojimo pėdsakas
 - Išteklių produktyvumas
 - Žiedinės ekonomikos indeksas

Viešinimo kampanijos (1,7 mln. Eur)

Skatinti pakartotinį naudojimą ir mažinti maisto švaistymą

- Susiję rodikliai: netiesiogiai
- Maisto atliekų kiekis
 - Komunalinių atliekų kiekis

Beatliekės savivaldybės

Alytaus miestas jau sertifikuojasi, siekiama įtraukti daugiau savivaldybių

- Susiję rodikliai:
- Perdirbtų komunalinių atliekų dalis
 - Komunalinių atliekų kiekis

Žiedinių kriterijų integravimas į žaliuosius pirkimus (nefinansinė priemonė)

Statybos darbai sudaro 41,8 proc. viešojo sektoriaus išlaidų, todėl žiediniai kriterijai šiame sektoriuje turi didžiausią rinkos poveikį.

- Susiję rodikliai: netiesiogiai
- Medžiagų vartojimo kiekis
 - Išteklių produktyvumas
 - Žiedinės ekonomikos indeksas

Atliekų perdirbimas ir antrinių žaliavų naudojimas

Pagrindinės AM suplanuotos priemonės (2026-2029):

Perdirbimo infrastruktūros plėtra (106,7 mln. Eur)

Finansavimas skirtas plastiko, tekstilės, žaliųjų, maisto atliekų perdirbimo infrastruktūrai.

Susiję rodikliai:

- Žiedinės ekonomikos ind. **+0,12%**
- Perdirbtų komunalinių atliekų dalis
- Perdirbtų pakuočių atliekų dalis

Antrinių statybinių atliekų plėtra (nefinansinė priemonė)

Nelaikymo atliekomis kriterijai bei analizė dėl gamintojo atsakomybės

Susiję rodikliai: netiesiogiai

- Perdirbtų komunalinių atliekų dalis
- Perdirbtų pakuočių atliekų dalis
- Šalinimas sąvartynuose

Atliekų paruošimo perdirbti įrenginių modernizavimas (27,8 mln. Eur - neskirta)

Parama įmonėms atnaujinti paruošimo perdirbti komunalines atliekas įrenginius.

Susiję rodikliai:

- Žiedinės ekonomikos ind. **+0,014%**
- Perdirbtų komunalinių atliekų dalis
- Perdirbtų pakuočių atliekų dalis

Antrinių žaliavų skatinimas (23,8 mln. Eur - neskirta)

Finansavimas numatytas įmonių skatinimui gamyboje naudoti antrines žaliavas,

Susiję rodikliai:

- Žiediškumo indeksas **+0,4%**
- Išteklių produktyvumas

Atliekų prevencija

Pagrindinės AM suplanuotos priemonės (2026-2029):

Taisymo skatinimas (1 mln. Eur - neskirta)

Atliekų prevencija per daiktų naudojimo pratęsimą

Susiję rodikliai:

- Komunalinių atliekų kiekis
- Medžiagų vartojimo pėdsakas
- Išteklių produktyvumas

SGC modeliavimo metodika ypatingiems statiniams (2,5 mln. Eur)

Modeliavimas poveikiui aplinkai ir medžiagų naudojimui vertinti

Susiję rodikliai: netiesiogiai

- Medžiagų vartojimo pėdsakas
- ŠESD emisijos iš gamybos veiklos

Žiedinių sprendimų integravimas pastatų modernizavime (nefinansinė priemonė)

Atnaujinti teisės aktus, nustatant tvarius pastatų atnaujinimo techninius reikalavimus

Susiję rodikliai:

- Išteklių produktyvumas
- Žiedinės ekonomikos indeksas

Pakartotinis naudojimas (2,8 mln. Eur - neskirta)

Skatinti ir finansuoti prekybos naudotais daiktais, jų taisymo paslaugas teikiantį smulkųjį verslą

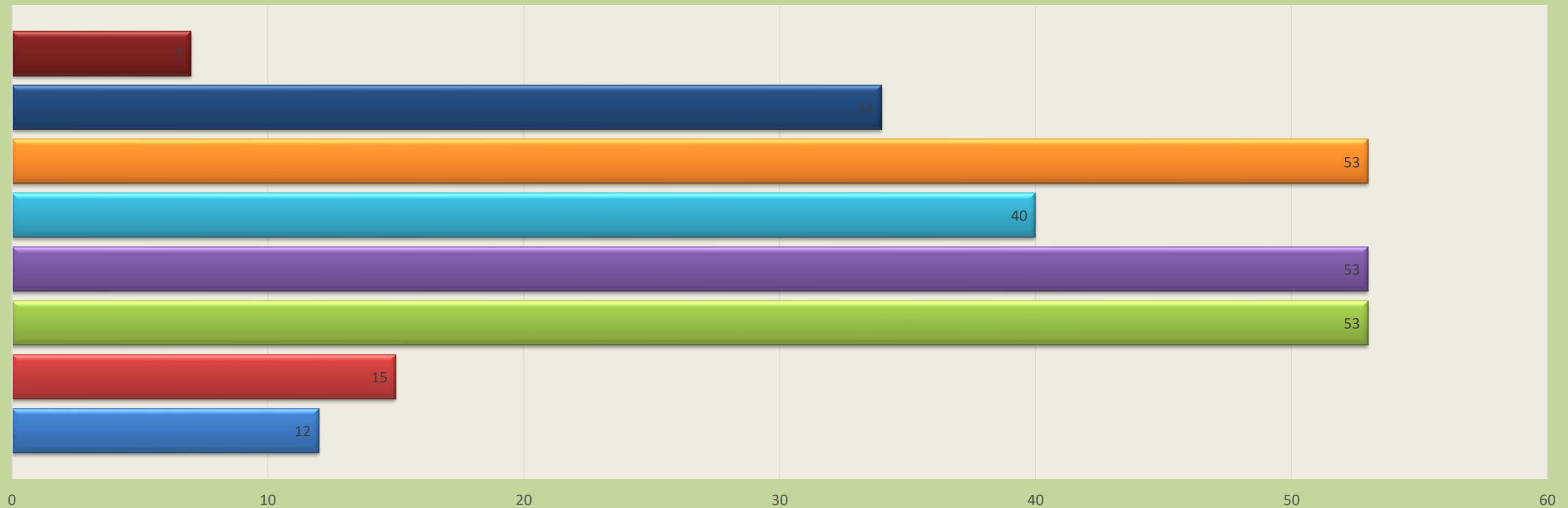
Susiję rodikliai:

- Komunalinių atliekų kiekis
- Perdirbtų komunalinių atliekų dalis
- Medžiagų vartojimo kiekis

Savivaldybių indėlis ŽEG įgyvendinimą 2025 m.

Savivaldybių įgyvendinamos priemonės

skaičius Vnt.

■ Nepateikė

■ Mainų stotelės

■ Viešinimo kampanijos

■ Teisingas išrūšiavimas

■ Kompostavimas

■ Rūšiavimo

■ Dviračių takai

■ Tvarus mobilumas

Savivaldybių ŽEG įgyvendinimo rodikliai 2025 M.

Tvarus mobilumas

Nemokamas VT – 6 sav.

 **47 ekologiškos
VT priemonės**

Dviračių takai

100 km²

Atliekų išrūšiavimas

46,24%

Kompostavimas

193 731 t/m

**Informavimas apie
teisingą išrūšiavimą**

40 sav.

**Maisto švaistymo
prevencija**

40,24 kg/gyv.

**Komunikacija dėl
pakartotinio daiktų
naudojimo**

344 kampanijos

Mainų stotelės

Dalinkimės!

81 vnt.

Sprendimų paieška

Diskutuotinos priemonės

Parengti ilgalaikę perėjimo prie žiedinės statybos darbotvarkę

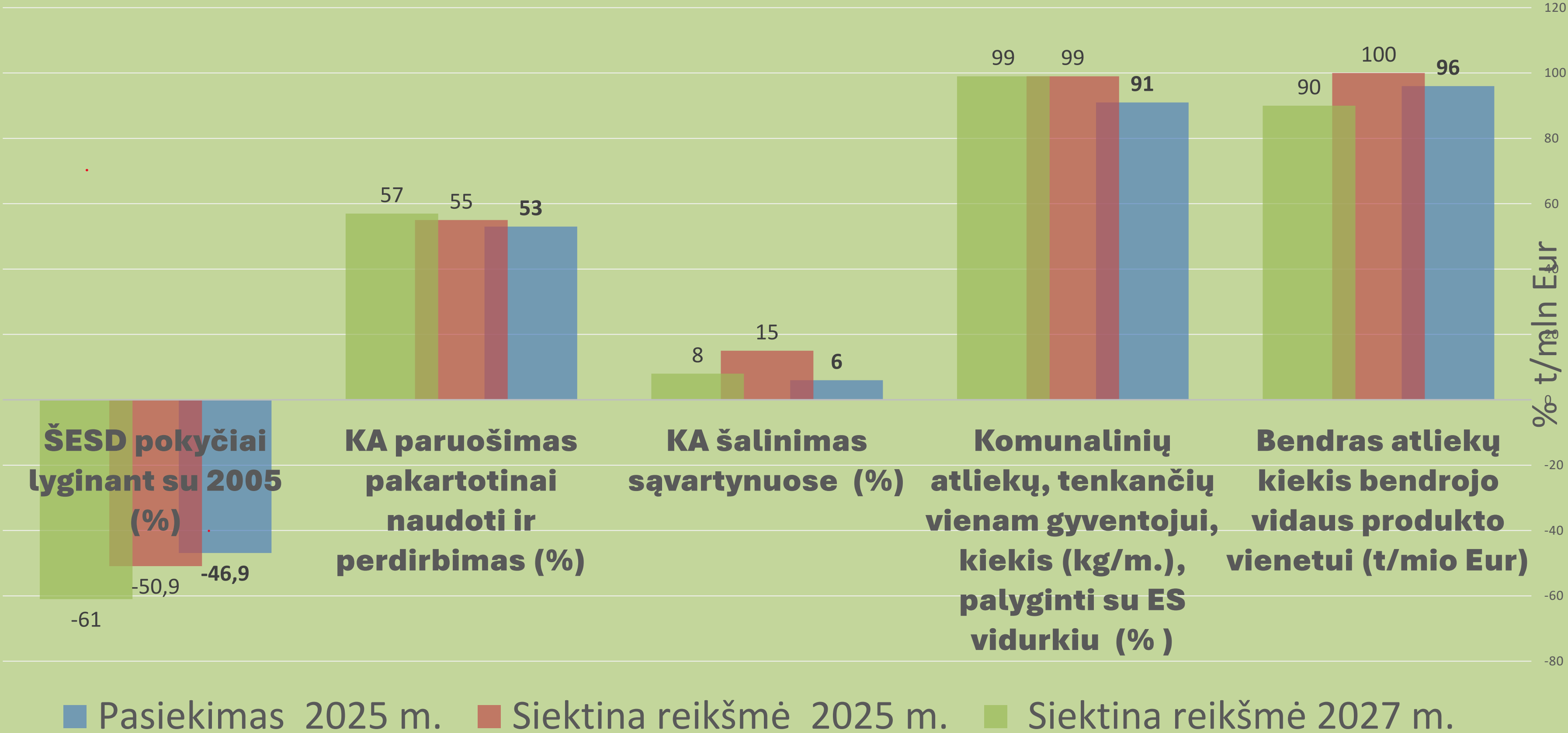
Parengti viešosiomis investicijomis finansuojamų projektų atrankos kriterijams taikytino žiediškumo vertinimo rekomendacijas

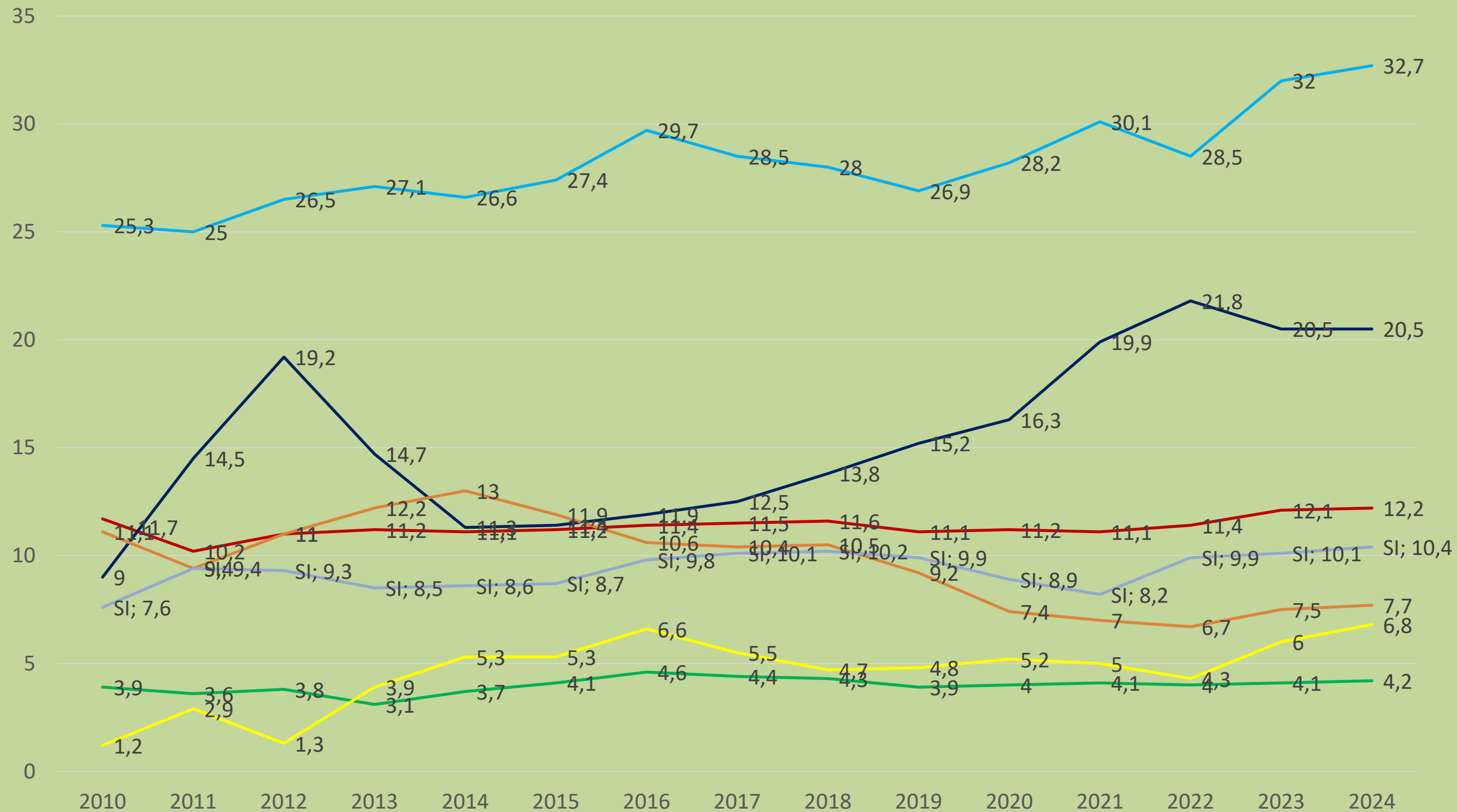
Parengti produktų gyvavimo ciklo sąnaudų metodiką, taikomą atliekant žaliuosius viešiuosius pirkimus

Apmokyti statybos dalyvius žiedinio ir ekologinio projektavimo

Nustatyti reikalavimus medienos naudojimui statybos medžiagoms, naudojamoms žaliajai statybai

RODIKLIŲ PASIEKIMAI 2025 m.

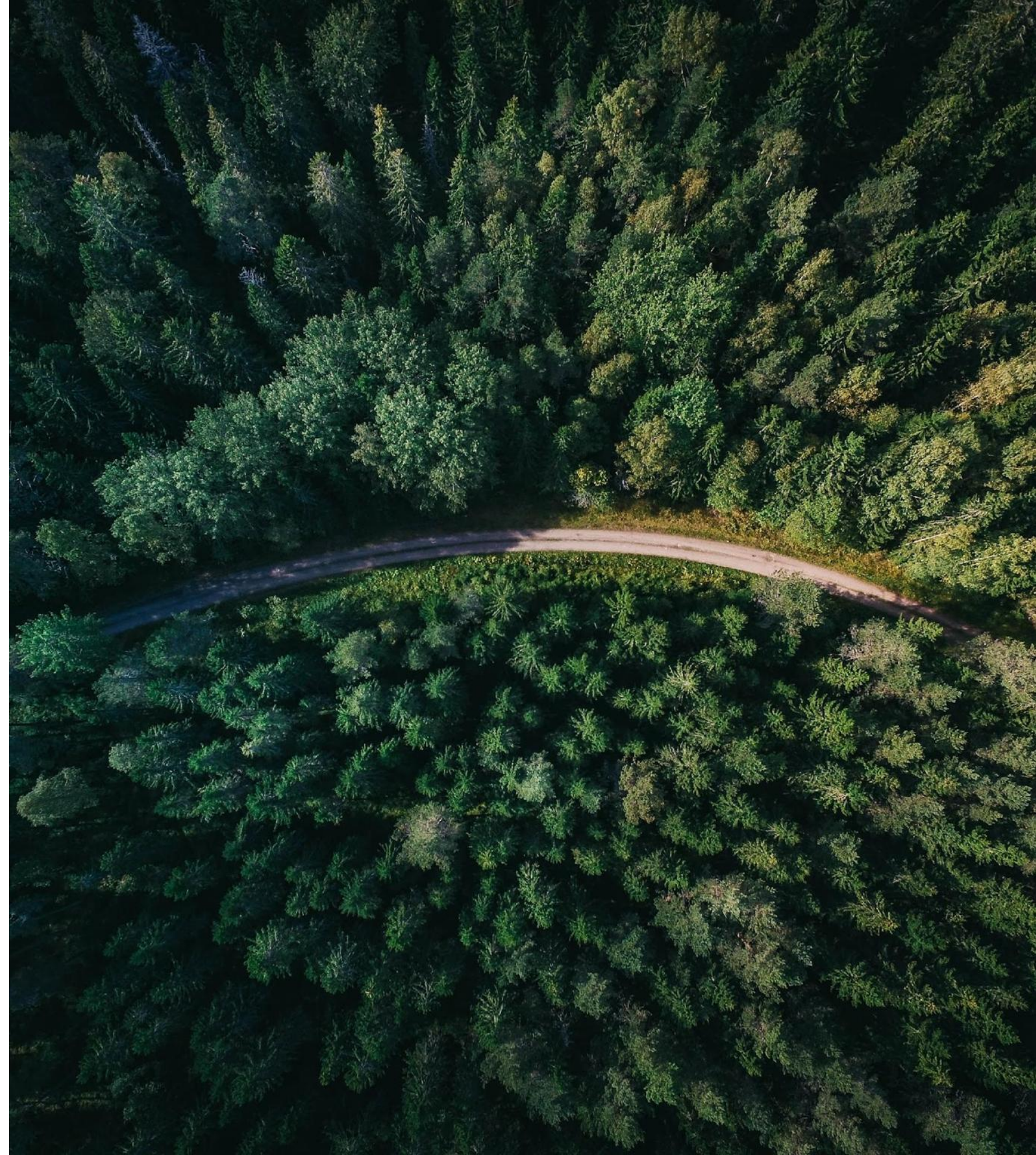

Žiediškumo indeksas dinamika 2010-2024 (Eurostat)

DARBAI 2026-2027

- **Duomenų inventorizacija ir stebėsenos modelis (2027 I ketvirtis)**
- **Krypčių prioritetu nustatymas (Darbo grupės veikla)**
- **Antrinių žaliavų (kritinių) pasiūlos/paklausos analizė (2027 m. II ketvirtis)**
- **Remonto kompensacijos vartotojams sistemos parengimas (2026-2028)**
- **Tarpinstitucinė darbo grupės, dėl žiedinės ekonomikos stebėsenos veikla, jos funkcijų išplėtimas ir plėtra (2026)**
- **Pirmininkavimas ET (2027 I pusmentis): Žiedinės ekonomikos aktas – 2026 m. III ketvirtį**

KODĖL TAI SVARBU?

SUSITIKIMAI

Kartą į mėnesį
artimiausiai – **birželio** mėn.

PLANAI

- ✓ Sudėtės atnaujinimas
- ✓ Išplėtimas
- ✓ Platresnės auditorijos įtraukimas

Ačiū už dēmesj!